

Niets nieuws onder de zon, de Sportcanon van Jungmann

Nico van Horn

Pieter Breuker schreef al eerder over het project van de *Volkscrant*, de *Sportcanon* (zie: *de Sportwereld*, nummer 55), en ook bij de presentatie van het boek op 21 februari wijdde hij de nodige woorden aan het project. Volledigheidshalve verwijs ik daar naar, het geeft me tegelijk de kans om een zeer persoonlijke visie op dit boek te geven. Ik waarschuw u nu al, het is geen onverdeeld positief verhaal geworden. Uiteraard staan de tijd en inspanning die betrokkenen zich hebben getroost als een paal boven water. Hulde daarvoor. Het is zeker een mooi initiatief.

Verantwoording afleggen is in deze sorrycultuur gemeengoed geworden, zo niet voor Bart Jungmann en

BART JUNGSMANN
en de sportredactie van de *Volkscrant*

DE SPORTCANON
De sportgeschiedenis van Nederland

de sportredactie van de *Volkscrant*. Het grote afwezige punt vormen criteria aan de hand waarvan keuzes zijn gemaakt. Die criteria ontbreken en daarom bepaal ik me maar tot over zaken die wel of niet in dit boek zijn opgenomen.

Als het gaat om breedtesport ontbreekt feitelijk vrijwel elke vermelding naar een van de grootste sportgebeurtenissen, de Vierdaagse van Nijmegen. Als ik kijk naar mijn eigen sport, roeien, mis ik de gouden medaille van skiffeur Jan Wienese, typisch voorbeeld van een Einzelgänger in de sport. Sport gaat niet alleen over teamprestaties, maar ook over het doorzetten en presteren van enkelingen. Nederland organiseerde in 1954 de EK roeien en in 1977 de WK: niets daarover. De Varsity, het jaarlijkse roeifestijn op het Amsterdam-Rijnkanaal, blijft onvermeld. Vraag het aan de roeiers en de meesten zullen zeggen dat een gouden blik op de Varsity belangrijker is dan een blik op EK of WK.

De Gay Games

Waar om zijn de Gay Games van 1998 (15.000 deelnemers) niet vermeld? Waarom bij bestuurders niet een uitgebreider portret van Tuyl van Serooskerken, de man die de Olympische Spelen naar Amsterdam haalde? Mijn oude nemesis: Pim Mulier. Ja, er wordt aan een biografie gewerkt, zo wordt terecht gemeld, maar de twee schrijvers die het over Mulier hebben (Zandbergen en Paauw) maken het zichzelf wel gemakkelijk, door de bekende gegevens weer te geven. Een paar jaar geleden verscheen in dit blad al een uitvoerig gedocumenteerd kritisch artikel over Mulier, gebaseerd op origineel archiefonderzoek: niets daarover. Had anders een stuk gevraagd aan biograaf Daniël Rewijk, denk ik dan.

Ik mis daadwerkelijke belangstelling voor de sportjournalistiek zelf: Han Hollander of later Theo Koomen die miljoenen mensen aan radio en TV kluiserden, worden amper genoemd. Niets over het ontstaan van sportbladen in Nederland, niets over *De Nederlandsche Sport*, niets over de eerste sportjournalisten Toon Abspoel, Jan Feith en J. Schröder. Als je het in je inleiding hebt over aandacht voor breedtesport, dan is vergelijkenderwijze iemand als Joris van den Bergh toch meer iemand voor de ingevoerde standen, terwijl

Han Hollander en Koomen het over een andere, populairdere, boeg gooiden. Waarom niet geschreven over de radio-uitzendingen in de jaren vijftig met het legendarische Hup, Holland, Hup?

Misschien is het verstandig om niet alleen sportjournalisten over sportgeschiedenis te laten schrijven. Een adviescommissie samenstellen met een wetenschappelijke onderstroom, althans zo wordt het ons voorgespiegeld, ontslaat de redactie niet van puik en verantwoord journalistiek werk. Dat het wel degelijk anders kan bewijst Ad van Liempt en zijn ploeg, in boek, geschrift en beeld. En weleens eens op de site van Jurryt van de Vooren gekeken?

Bijeen geveegd

De redactie heeft klaarblijkelijk een aantal artikelen bij elkaar geveegd, er een kader omheen laten schrijven, en dacht: Klaar is Kees. Maar zo werkt dat niet. Waarom zijn niet bij alle portretten suggesties of bronnen voor verder onderzoek genoemd? Overigens, alleen verwijzen naar een krant is ook wel erg gratis. Waarom niet naar bepaalde nummers, of uitgaves? Schrijnend is die omissie bij Johan Cruijff over wie bibliotheken zijn volgekrast. Ja, en dat terwijl ik geen

Cruijff-fan ben. Waarom niet eens gebladerd in *Bibliografisch apparaat voor de Nederlandse Sportgeschiedenis*? Dan, in deze tijd van digitale opslag en ga zo maar door, ontbreekt elke verwijzing naar grote databestanden. Neem eens de databank van NOC*NSF over Olympische sporters, gevuld door Ton Bijkerk. De in het boek genoemde informatie komt allemaal toch wat flodderig en gedateerd over. Een goede eindredactie had de stukken kunnen stroomlijnen en althans de geboden informatie kunnen gelijkschakelen. Dat is helaas niet gebeurd. De geplaatste kaders en biografieën passen niet naadloos in de algemene overzichten van Ruud Paauw. Ook feitelijke onjuistheden als de foute medaille van Erica Terpstra (brons 1960) storen bij aandachtig lezen.

En toch...ik heb het boek wel gekocht, en er geen spijt van gekregen. Het is in elk geval iets, maar het is zeker niet een definitieve Sportcanon. Zo was het ook niet bedoeld, denk ik. Het gaat er bij deze uitgave niet om, om je uit te spreken over de definitieve rol van Pieter van den Hoogenband of Rintje Ritsma, maar wel over personen wier rol al uitgekristalliseerd zou moeten zijn. Hierboven noemde ik al een paar voorbeelden. Het boek leest gemakkelijk weg, is mooi opgemaakt, met een paar mooie foto's, maar vernieuwend of spannend? Nou, nee dus.

Bart Jungmann (Red), *De Sportcanon, de sportgeschiedenis van Nederland*. 445 blz. Uitgever: Thomas Rap, Amsterdam, 2011. ISBN: 9789060058442. Prijs: EUR 24,95.